

την. Ὁ Ἰάκωβος Λαφφίτ ὑπῆρξεν ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἐν Παρισίοις γνωστοῦ μεγάλου τραπεζικοῦ οἴκου, ἀποκτήσας πολλῶν ἑκατομμυρίων περιουσίαν, γενόμενος πρωθυπουργὸς καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν ἰσχύος καὶ πλούτου. Ἐὰν δὲ ζητήσητε τὴν πρώτην ἀρχὴν καὶ ἀφορμὴν τοῦ μεγαλείου τούτου, θὰ εὑρήτε ὅτι αὕτη ὑπῆρξε . . . μία βελόνη.

Ὅτε ὁ Λαφφίτ ἀφίκετο τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους ἐν ἔτει 1788, ὅλη του ἡ φιλοδοξία ἦτο νὰ ἐπιτύχῃ μικρὰν τινα θέσιν ἐν καταστάματι τραπεζικῷ. Πρὸς τοῦτο παρουσιάσθη εἰς τὸν πλούσιον Ἑλβετὸν Τραπεζίτην **Perregaux** κατοικοῦντα ἐν μεγαλοπρεπεῖ μεγάρῳ, καὶ ὑπέβαλεν αὐτῷ τὴν αἴτησίν του.

— Λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ σᾶς δεχθῶ, τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀποκρίνεται ὁ τραπεζίτης· ὅλαι αἱ θέσεις τοῦ Καταστήματος εἶνε κατελημμέναι. Ἀργότερα, ἐὰν λάβω ἀνάγκην, βλέπομεν. Πρὸς τὸ παρὸν σᾶς συμβουλεύω νὰ ζητήσητε ἀλλαγὴν θέσιν, διότι δὲν πιστεύω ἐντὸς ὀλίγου νὰ κενωθῇ τοιαύτη παρ' ἐμοί.

Οὕτως εὐσχήμως ἀποπεμφθεὶς ὁ νέος Λαφφίτ χαιρετᾷ καὶ ἀποσύρεται. Διερχόμενος δὲ τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου τεθλιμμένος καὶ χαμαὶ νεύων, παρατηρεῖ μίαν βελόνην, κύπτει, λαμβάνει αὐτήν καὶ τὴν προσαρτᾷ ἐνδοθεν τοῦ ἐνδύματός του. Οὐδέποτε βεβαίως ἠδύνατο νὰ φανῇ ὅτι ἡ ὅλως μηχανικὴ αὕτη πράξις τοῦ ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ὀριστικῶς ἐπὶ τῆς τύχης του, καὶ ὅτι ἡ βελόνη ἐκείνη ἔμελλε νὰ χαράξῃ τὴν ἀρετηρίαν τοῦ μέλλοντός του.

Ὁρθίως πρὸ τοῦ παραθύρου τοῦ γραφείου του ὁ **Perregaux** εἶχε παρακολουθήσει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν νέον ἀποχωροῦντα. Ὁ Ἑλβετὸς τραπεζίτης ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες γινώσκουσι τὴν ἀξίαν καὶ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων, καὶ οἵτινες κρίνουσι τοὺς ἄλλους ἔτι καὶ ἐκ περιστάσεων ὅλως ἀσημάντων κατὰ τὸ φαινόμενον. Εἶδε λοιπὸν τὸν Λαφφίτ ἀναλαμβάνοντα τὴν βελόνην, τοῦτο δὲ κατέθελξεν αὐτόν. Ἐν τῇ ἀπλουστάτῃ αὐτῇ κινήσει ὁ Ἑλβετὸς εἶδε καθαρῶς τὸν χαρακτῆρα τοῦ νέου· ἐνόησεν ὅτι ἡ πράξις ἐκείνη ἦτο ἐγγύησις τάξεως καὶ οἰκονομίας, ἀσφαλὲς τεκμήριον τῶν προτερημάτων, ἅτινα δέον νὰ ἔχῃ ὁ καλὸς οἰκονομολόγος. Νεανίας, ὅστις ἀναλαμβάνει βελόνην παρερριμένην, θὰ ἦτο ἀφεύκτως ἐξέκρετος ὑπάλληλος, ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ προϊσταμένου του καὶ ἱκανὸς νὰ εὐδοκιμήσῃ λαμπρῶς ἐν τῷ σταδίῳ αὐτοῦ.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ὁ νέος Λαφφίτ ἔλαβεν ἐπιστόλιον τοῦ **Perregaux** διαλαμβάνον τὰ ἐπόμενα: «Ὑπάρχει θέσις τις ἐν τῷ γραφείῳ μου ἣν σᾶς προσφέρω· δύνασθε ἀπὸ αὐρίου νὰ λάβητε κατοχὴν αὐτῆς».

Ὅντως δὲ ὁ τραπεζίτης δὲν ἠπατήθη ὁ νέος ἐκεῖνος κατεῖχεν ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ πλείονα ἔτι. Ὁ μικρὸς ὑπάλληλος ἐγένετο μετ' οὐ παλὺ ταμίης, εἴτα συνεταῖρος, κατόπιν κύριος τοῦ πρώτου τραπεζικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας, μετὰ ταῦτα βουλευτὴς καὶ τέλος πρωθυπουργός, δηλαδὴ προήχθη εἰς τὸ ὑπατον ἀξίωμα, ὅπερ δύναται νὰ καταλάβῃ ἀπλοῦς πολίτης.

Ἀλλ' ὅτι ὁ **Perregaux** δὲν προεῖδε βεβαίως εἶνε ὅτι ἡ χεὶρ, ἥτις ἀνέλαβε τὴν βελόνην, ἦτο χεὶρ ἀνδρὸς ἐλευθερίου μέχρι σπατάλης, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ συντελέσῃ εἰς ἔργον φιλάνθρωπον· χεὶρ πάντοτε ἀνοικτὴ καὶ πάντοτε ἐτοιμὴ νὰ διασκορπίσῃ πανταχοῦ τὸ χρυσίον ἵνα συνδράμῃ τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας καὶ ἀτυχοῦντας. Διότι γνωστὸν εἶνε ὅτι οὐδέποτε πλούτος περιήλθεν εἰς χεῖρας ἀξιοτέρας, οὐδέποτε τραπεζίτης ἢ πρίγκιψ ἔκαμεν εὐγενεστέρων τῶν χρημάτων χρῆσιν ἢ ὁ Λαφφίτ.

I*.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Πονηρὸς χωρικός ἐχὼν ἀνάγκην ἵππου ἐζήτησε νὰ ἀγοράσῃ τοιοῦτον παρὰ συγχωρίτου του. Ἀφ' οὗ συνεφώνησε τὴν τιμὴν τοῦ ζῶου δραχμὰς τριακοσίας, λέγει πρὸς τὸν πωλητὴν: — Θὰ σοῦ μετρήσω τῶρα μόνον ταῖς διακόσιαις, καὶ θὰ σοῦ χρεωστῶ τὸ ὑπόλοιπον.

Ὁ πωλητὴς συγκατένευσε. Μετὰ τινὰς δ' ἡμέρας ἔρχεται πρὸς τὸν χωρικὸν ἵνα τοῦ ζητήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους.

— Γικτὶ δὲ στέκεσαι ἔς τὴ συμφωνία μας; λέγει ὁ ἀγοραστής. Ἐγὼ σοῦ εἶπα ὅτι θὰ σοῦ χρεωστῶ τὸ ὑπόλοιπον. Σὰν σοῦ τὸ πληρώσω λοιπὸν, τότε δὲν θὰ σοῦ χρεωστῶ τίποτε.

* *

Εἰς τὸν Νικόλαν, ἅμα ἐμβῆκεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Π* ὡς ἀμαξηλάτης, ἐσύστησαν νὰ φέρεται πολὺ εὐγενῶς πρὸς τὸν κύριόν του, ἂν θέλῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν του.

Προχθὲς τὸν ἐρωτᾷ ὁ κύριός του:

— Νικόλα, πῶς εἶνε τάλογα σήμερα;

— Εὐχαριστῶ, ἀφέντη, πολὺ καλὰ. Καὶ τοῦ λόγου σας;!

* *

Συγκινητικὴ ἀφέλεια μικροῦ παιδίου.

Πρὸ τινων ἐβδομάδων ἡ μικρὰ ἀδελφὴ τριετοῦς μόλις παιδίου ἀπέθανε, τὸ δὲ παιδίον μὴ ἐννοοῦν τί ἐγένετο ἡ ἀδελφὴ του ἠρώτησε ποῦ ὑπῆγεν.

— Ἡ Ἑλένη μας ἐπῆγεν εἰς τὸν οὐρανόν, παιδί μου, τῷ ἀπῆντησεν ἡ μήτηρ του.

Προχθὲς τὸ μικρὸν παιδίον ἐκάθητο μετὰ

τῶν γονέων του ἐν τῷ κήπῳ των, καὶ ἔπαιζε μὲ ἐλαστικὴν σφαῖραν, ἣν ἐκράτει δεδεμένην διὰ κλωστής.

— Μαμά, ἂν τ' ἀφήσω τὸ μπαλόνι μου ποῦ θὰ πάγῃ;

— Ψηλά.

— Ποῦ ψηλά;

— Εἰς τὸν οὐρανόν.

Τὸ παιδίον ἀπεμακρύνθη σκεπτικόν. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπέστρεψε κατευχαριστημένον, ἀλλὰ ἄνευ τῆς ἐλαστικῆς σφαίρας.

— Τί τὸ ἔκαμες τὸ μπαλόνι σου; τὸ ἤρωτησεν ἡ μήτηρ του.

— Τάφηκα νὰ πάγῃ ἔς τὸν οὐρανόν, γιὰ νὰ παίξῃ μ' αὐτὸ ἡ Ἑλένη μας...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὁ ἀνὴρ μόνον εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἐννοήσῃ τὸν ἔρωτα ὃν γυνὴ τις αἰσθάνεται πρὸς αὐτόν· ἡ γυνὴ οὐδέποτε.

Συχνότατα, ὅπως προφυλάξωμεν καὶ διατηρήσωμεν τῆς ζωῆς τὸ ρεῦμα, ἀνεγείρομεν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ μεγάλα οἰκοδομήματα· ἀλλὰ πρὶν ἢ τὰ ἀποτελειώσωμεν, τὸ ρεῦμα στεριεύει καὶ ξηραίνεται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη ἐν Ἑλλάδι. — Ἐκ τινος ἐν τῇ «Κλειῳᾷ» δημοσιευθείσης ἀξιολόγου διατριβῆς τοῦ κ. Σάθα περὶ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα·

Ἐκεῖ ὅπου νῦν ἀνθοῦσιν ἡ Σύρος καὶ ὁ Πειραιεὺς ἡγείροντο πρὸ τοῦ 1821 δύο ἄθλια καλῦσαι Τοῦρκων τελωναιοφυλάκων ἐν μέσῳ ἑλῶν βρουλοσκεπῶν τὴν θέσιν τῶν Πατρῶν, τῆς Ἀταλάντης, τῆς Λαμίας καὶ ἄλλων πόλεων κατεῖχον ἐλεσινὰ τουρκοχώρια. Ὁ Πύργος ἦν ἀληθὴς πύργος, ἦτοι σκοπιὰ τοῦ φύλακος τοῦ παρακειμένου ἰχθυοτροφείου. Αἱ πεδιάδες τῆς Ἠλείας καὶ τῆς Γαστοῦνης ἀνῆκον εἰς τὸν παλαιὸν τιμαριωτικὸν οἶκον τῶν Τοῦρκων Κοτομαναίων, οἵτινες ἔζων δανειζόμενοι ἀπὸ τῶν Ζακυνθίων πρὸς 60 καὶ 70 τὰ ἑκατὸν, πληρωτέα ἐν ἐκάστῃ ἐσοδίᾳ σταφίδος.

Ὅλῃς τῆς Ἑλλάδος τὰ εἰσοδήματα μόλις ἐξήρκουν εἰς διατροφὴν τῶν ἡραιωμένων αὐτῆς κατοίκων, ὧν ὁ εὐτυχέστερος ἔζη πενιχρότερον τοῦ δυστυχέστερου χωρικοῦ τοῦ σημερινοῦ βασιλείου. Ἡ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐπιχράττης τῶν νηστευσίμων ἡμερῶν δὲν ὠφέλιτο εἰς μόνην θρησκευτικὴν πρόληψιν, ἀλλ' ἦν ἀποτέλεσμα κα-

θαρὰς ἀνάγκης· ἅπαντες γινώσκουσι τὴν δημοτικὴν παροιμίαν «νηστεύει ὁ δούλος τοῦ θεοῦ, διότι δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ». Τὸ ἐκλεκτότερον ἔδωγμα τῶν τότε ἀνθρώπων ἦν ὁ παστός βακκαλός· τὸ βούτυρον ἐθεωρεῖτο ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἱατρικὸν φάρμακον, τὸ δ' ἔλαιον ἦν τὸ συνηθέστατον ἄρτυμα παντὸς φαγητοῦ. Ἡ κατὰ χροσὶς τῶν παστῶν καὶ τοῦ ἐλαίου ἦν μόνη ἀφορμὴ τῶν βδελυρῶν ἐκείνων νόσων, αἵτινες ἄλλοτε κατέτρυχον τὸν ἐλληνικὸν λαόν, καὶ τῶν ὁποίων ἀπηλλάγη οὗτος διὰ τῆς σημερινῆς ὑγιεινέστερας αὐτοῦ διαίτης.

Ὁ καφὲς ἐθεωρεῖτο ἀντικείμενον ὑφίστης πολυτελείας, ἐπομένως τοσοῦτον περιττὸς, ὥστε ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐκθέσει τοῦ γαλλικοῦ ἐμπορίου πρὸ τοῦ 1831 σημειοῦται καὶ ἡ Ἑλλὰς λαμβάνουσα ἐκ τῶν λιμένων τῆς Γαλλίας 394 κιλόγραμμα καφὲ κατ' ἔτος. Καὶ ὅμως ἡ αὐτὴ Ἑλλὰς ἐν τῇ στατιστικῇ τοῦ αὐτοῦ γαλλικοῦ ὑπουργείου σημειοῦται ἐν ἔτει 1878 ἐξάγουσα ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας 787,569 κιλόγραμμα τοῦ αὐτοῦ προϊόντος. Τὰ εὐρωπαϊκὰ μεταξωτὰ, μάλλινα καὶ βαμβάκερὰ ὑφάσματα μόνον οἱ Τοῦρκοι ἡγόραζον ἐν τῇ αὐτῇ στατιστικῇ σημειοῦται καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐξάγουσα ἐκ Γαλλίας μέχρι τοῦ 1831 ἀσπρόρουχα βάρους 929 κилоγράμμων, ἐνδύματα μάλλινα 1256 κилоγράμμων καὶ βαμβάκερὰ 1363 κилоγράμμων. Ἡ ἀξία ὅλων τῶν ἄλλων εἰσερχομένων εἰς Ἑλλάδα ἀντικειμένων τῆς γαλλικῆς πολυτελείας ἀναβαίνει εἰς φράγκα 2050 κατ' ἔτος.

Ὁ θέλων ἵνα κρίνῃ περὶ τῆς μετὰ τὸ 1831 προσόδου ἃς ρίψῃ ἀπλοῦν βλέμμα εἰς τὰ στοργγύλα ἐκεῖνα ἑκατομμύρια τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Μανσὺλα σημειούμενα ἐν τῇ κινήσει τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ διὰ τῶν εὐγλώττων τούτων ῥητόρων θέλει πεισθῇ ὅτι μόνη ἡ ἡμετέρα χώρα ἐξάγει ἐκ Γαλλίας ἐμπορεύματα, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον πρὸ τοῦ 1831 ὁλόκληρος ἡ Εὐρωπαϊκὴ καὶ Ἀσιατικὴ Τουρκία συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ μουσουλμανικῶν κρατῶν συνεισέφερον εἰς τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον.

Ἀλλ' ὁ εὐγλωττότερος ῥήτωρ τῆς ὕλικης εὐημερίας καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐξημερώσεως τοῦ ἡμετέρου ἔθνους εἶνε ἡ διὰδοσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης. Μέχρι τοῦ 1821 ὁ ἱατρός ἦν χρῆμα τοσοῦτον σπάνιον ὥστε καὶ διὰ χιλίων λύχνων τοῦ Διογένοους μάτην θ' ἀνέζητεῖτο ἐν ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι τὸ φιλόανθρωπον καὶ ἐκπολιτιστικὸν ὄν, ὅπερ ὁ Ἱπποκράτης δικαίως ἀπεκάλεσε «φιλόσοφον ἰσόθεον». Ἐν ταῖς στυγεροῖς ἐκείναις χρόναις εὐτυχὴς ἡ πόλις ἡ φιλοξενούσα καὶ ἕνα τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἱατρικῆς περιγραφομένων ἀλητῶν «τῶν τέχνην ἐχόντων αἰσχροποιεῖν τὰς τέχνας». Ὁ ἐπιστημονικὸς θησαυρὸς τῶν πρωτευουσῶν τῶν πασ-